DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 17 juli 1997 *

I mål C-219/95 P,

Ferriere Nord SpA, bolag bildat enligt italiensk rätt, Osoppo (Italien), företrätt av advokaten Wilma Viscardini Donà, Padova, delgivningsadress: advokatbyrån Ernest Arendt, 8—10, rue Mathias Hardt, Luxemburg,

klagande,

angående överklagande av dom meddelad den 6 april 1995 av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (första avdelningen) i mål T-143/89, Ferriere Nord mot kommissionen (REG 1995, s. II-917), i vilket det förs talan om upphävande av den domen,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Enrico Traversa, vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Alberto Dal Ferro, Vicenza, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden G.F. Mancini samt domarna J.L. Murray, P.J.G. Kapteyn, G. Hirsch och H. Ragnemalm (referent),

* Rättegångsspråk: italienska.

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 20 februari 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Ferriere Nord SpA, som är ett bolag som har bildats enligt italiensk rätt, har genom en ansökan, som inkom till domstolens kansli den 19 juni 1995, med stöd av artikel 49 i EG-stadgan för domstolen överklagat förstainstansrättens dom av den 6 april 1995 i mål T-143/89, Ferriere Nord mot kommissionen (REG 1995, s. II-917, nedan kallad den överklagade domen), i vilken förstainstansrätten ogillade bolagets talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 89/515/EEG av den 2 augusti 1989, angående ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.553 — Svetsat armeringsnät) (EGT L 260, 1989, s. 1, fransk version; vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå; nedan kallat det omtvistade beslutet).

2 Vad gäller de faktiska omständigheter som ligger till grund för förevarande överklagande, framgår följande av den överklagade domen:

— Kommissionen ålade genom det omtvistade beslutet fjorton producenter av svetsat armeringsnät böter för att, enligt artikel 1 i beslutet, ha "överträtt artikel 85.1 i EEG-fördraget, genom att mellan den 27 maj 1980 och den 5 november 1985, i ett eller flera fall delta i ett eller flera avtal och/eller samordnade förfaranden [avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfa-

randen], som bestod i att fastställa försäljningspriser, begränsa försäljningen, dela upp marknaderna sinsemellan och i att vidta åtgärder för att tillämpa denna konkurrensbegränsande samverkan för att kontrollera denna tillämpning".

— I det omtvistade beslutet kritiseras klaganden särskilt för att ha deltagit i "två grupper av samordnade förfaranden på den franska marknaden. I denna konkurrensbegränsade samverkan deltog, å ena sidan, de franska producenterna ... och, å andra sidan, de utländska producenter som verkade på den franska marknaden ... och hade som syfte att fastställa priser och kvoter för att begränsa importen av svetsat armeringsnät till Frankrike samt att leda till informationsutbyte. Den första gruppen av konkurrensbegränsande samverkan där sökanden deltog genomfördes mellan april 1981 och mars 1982. Sökanden deltog mellan början av år 1983 och slutet av år 1984 i den andra gruppen av konkurrensbegränsande samverkan. Denna andra grupp av konkurrensbegränsande samverkan stadfästes i oktober 1983 genom antagandet av ett 'protokoll om överenskommelsen'" (punkt 15 i den överklagade domen).

— På grund av detta ålades Ferriere Nord att betala 320 000 ecu i böter.

3 Klaganden väckte den 18 oktober 1989 talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. Genom beslut av den 15 november 1989 hänsköt domstolen detta mål samt tio övriga konnexa mål till förstainstansrätten i enlighet med artikel 14 i rådets beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom av den 24 oktober 1988 om upprättandet av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT L 319, s. 1).

4 Klaganden yrkade i första hand att förstainstansrätten skulle ogiltigförklara det omtvistade beslutet till den del dess bestämmelser gällde bolaget, i andra hand att den skulle undanröja de böter som ålagts detta eller nedsätta dem till ett skäligt belopp, och under alla omständigheter förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna. Kommissionen yrkade att förstainstansrätten skulle ogilla talan och förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

5 Klaganden stödde sin talan på tre grunder. Den första avsåg en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget, den andra en överträdelse av artikel 15.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT 13, 1962, s. 204, nedan kallad förordning nr 17), och den tredje att det förekommit maktmissbruk.

6 I den överklagade domen ogillade förstainstansrätten talan i dess helhet.

7 Klaganden har i sitt överklagande yrkat att domstolen skall upphäva den överklagade domen och bifalla de yrkanden som denne framförde vid förstainstansrätten.

8 Kommissionen har yrkat att domstolen skall ogilla överklagandet, fastställa att det omtvistade beslutet är giltigt och förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

9 Klaganden har anfört två grunder till stöd för sitt överklagande. Den har hävdat att förstainstansrätten har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid tolkningen och tillämpningen av dels artikel 85.1 i fördraget, dels artikel 15.2 i förordning nr 17.

Den första grunden som avser en överträdelse av artikel 85.1 i fördraget

10 Denna grund består av tre delar. Klaganden har inledningsvis gjort gällande att förstainstansrätten inte beaktade den italienska versionen av artikel 85.1 i fördraget, vidare att den underlät att undersöka på vilket sätt de avtal i vilka bolaget deltog

påverkade handeln mellan medlemsstater och avslutningsvis att den gjorde en oriktig bedömning av det ekonomiska och rättsliga sambandet mellan marknaden för svetsat armeringsnät och marknaden för valstråd.

11 Innan dessa delar av grunden prövas skall det erinras om att klaganden — såsom framgår av punkt 25 i den överklagade domen — har medgett att bolaget deltog i avtalen mellan producenter av svetsat armeringsnät och att det inte har bestridit att syftet med dem var att fastställa priser och kvoter.

12 Den första delen av den första grunden rör punkterna 30 och 31 i den överklagade domen, vilka lyder enligt följande:

"30. Det är ... inte nödvändigt att vid tillämpning av artikel 85.1 i fördraget beakta det konkreta resultatet av en överenskommelse när det, såsom är fallet i de överenskommelser som konstaterats i beslutet, framgår att dessa har som syfte att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 11 januari 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici mot kommissionen, C-277/87, Rec. s. I-45).

31. Sökanden kan inte åberopa den italienska språkversionen av artikel 85 i fördraget för att kräva att kommissionen skall bevisa att den konkurrensbegränsande samverkan hade både ett konkurrensbegränsande syfte och ett konkurrensbegränsande resultat. Denna språkversion kan nämligen inte ensam gälla framför alla andra språkversioner av vilka det tydligt, genom att ordet 'eller' används, framgår att det aktuella villkoret är alternativt, och inte kumulativt, såsom domstolen har avgjort i en fast rättspraxis sedan sin ovan nämnda dom i målet Société technique minière (Rec. s. 359). För en enhetlig tolkning av de gemenskapsrättsliga normerna krävs nämligen att de skall tolkas och tillämpas mot bakgrund av andra språkversioner inom gemenskapen (domstolens domar av den 5 december 1967, Van der Vecht, 19/67, Rec. s. 445, 456, och av den 6 oktober 1982, Cilfit och Lanificio di Gavardo, 283/81, Rec. s. 3415, punkt 18)."

13 Klaganden har kritiserat förstainstansrätten för att denna inte beaktade den italienska versionen av artikel 85.1 i fördraget, enligt vilken en konkurrensbegränsande samverkan skall ha till syfte och resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen, vilket innebär att denna bestämmelse föreskriver ett kumulativt, och inte alternativt, villkor. Genom att i punkt 31 i den överklagade domen hänvisa till rättspraxis som inte omfattar den italienska versionen av artikel 85 motiverade förstainstansrätten sin argumentation på ett oriktigt sätt. Det är nämligen endast motiverat att hänvisa till andra språkversioner när syftet med en bestämmelse i en av språkversionerna inte framgår klart, vilket det inte är fråga om i det föreliggande fallet.

14 Visserligen följer det av den italienska versionen — till skillnad från de övriga språkversionerna av artikel 85 — att användningen av den samordnande konjunktionen "e" leder till att den konkurrensbegränsande samverkan skall ha till syfte och resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen. En sådan skillnad kan emellertid inte leda till att förstainstansrättens tolkning av artikel 85 i punkt 30 i den överklagade domen ifrågasätts.

15 Det skall nämligen erinras om att det — såsom förstainstansrätten på goda grunder har fastställt — följer av en fast rättspraxis att gemenskapsbestämmelserna skall tolkas och tillämpas på ett enhetligt sätt mot bakgrund av de versioner som är avfattade på gemenskapens övriga språk (domarna i de ovannämnda målen Van der Vecht samt Cilfit och Lanificio di Gavardo, punkt 18). Denna slutsats kan inte kullkastas av att den italienska språkversionen av artikel 85, betraktad för sig, i detta fall är klar och otvetydig, eftersom det av alla andra språkversioner uttryckligen framgår att det villkor som artikel 85.1 i fördraget avser är alternativt.

16 Av detta följer att den första delen av den första grunden inte vinner stöd.

17 Den andra delen av den första grunden rör punkt 32—35 i den överklagade domen, som har följande lydelse:

"32. ... det [krävs] enligt artikel 85.1 i fördraget inte ... att de konstaterade konkurrensbegränsningarna verkligen har påverkat handelsutbytet mellan medlemsstaterna på ett påtagligt sätt, utan endast att det fastställs att dessa överenskommelser är av sådan beskaffenhet att de kan ha en sådan verkan (den ovan nämnda domen i målet Miller mot kommissionen, punkt 15).

33. I det föreliggande fallet bör det påpekas att det förhållandet att sökandens produktionsanläggningar för svetsat armeringsnät ligger långt borta från den franska marknaden inte i sig utgör ett hinder mot dennes export till denna marknad. I detta sammanhang framgår det för övrigt av sökandens egna argument att den konkurrensbegränsande samverkan, i den mån den avsåg en prishöjning, skulle kunna öka sökandens export till Frankrike och således påverka handelsutbytet mellan medlemsstaterna.

34. Vidare, och även om det antas, såsom sökanden har påstått, att den konkurrensbegränsande samverkan inte har förändrat den marknadsandel som sammantaget innehades av de italienska producenterna och att sökandens export förblev mycket mindre än den kvot som hade tilldelats den, kvarstår trots allt att de konstaterade konkurrensbegränsningarna hade kunnat avleda handelsflödet från den riktning som det annars skulle ha haft (ovan nämnda dom i målet Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, punkt 172). Det samordnade förfarandet hade nämligen som syfte att begränsa importen till den franska marknaden för att möjliggöra en konstlad prishöjning på denna marknad.

35. Av det hittills anförda följer, såsom det konstaterats i beslutet, att sökanden genom att ansluta sig till överenskommelser med vilka syftet var att begränsa konkurrensen inom den gemensamma marknaden och som skulle kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna, har brutit mot artikel 85.1 i fördraget."

18 Klaganden har kritiserat förstainstansrätten för att denna begränsade sig till att i punkt 32 konstatera att det var tillräckligt att de avtal i vilka klaganden medverkade kunde ha en påtaglig inverkan på handeln för att stå i strid med artikel 85 i fördraget, medan förstainstansrätten även borde ha påvisat på vilket sätt dessa avtal utgjorde hinder för handeln mellan medlemsstater. Enligt klaganden kunde de omtvistade avtalen inte påverka handeln mellan Italien och Frankrike på ett påtagligt sätt.

19 Det skall i detta avseende konstateras att förstainstansrätten på goda grunder, i punkt 32 i den överklagade domen, erinrade om att artikel 85.1 i fördraget, enligt dom av den 1 februari 1978 i mål 19/77, Miller mot kommissionen (Rec. 1978, s. 131), punkt 15, inte kräver att de avtal som denna bestämmelse avser har påverkat handeln mellan medlemsstaterna på ett påtagligt sätt, vilket i de flesta fall för övrigt skulle vara svårt att bevisa med tillräcklig säkerhet, utan endast att det fastställs att dessa avtal är av sådan beskaffenhet att de kan ha en sådan verkan.

20 Det följer dessutom av en fast rättspraxis att för att ett avtal, beslut eller samordnat förfarande skall anses påverka handeln mellan medlemsstater krävs att det, på grundval av objektiva rättsliga eller faktiska omständigheter, med tillräcklig grad av sannolikhet kan förutses att det ifrågavarande avtalet, beslutet eller samordnade förfarandet, direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt, kan inverka på mönstret för handeln mellan medlemsstater, på ett sätt som ger upphov till farhågor om att de kan hindra förverkligandet av den inre marknaden mellan medlemsstater (se dom av den 30 juni 1966 i mål 56/65, Société technique minière, Rec. 1966, s. 337, och av den 29 oktober 1980 i de förenade målen 209/78-215/78 och 218/78, Van Landewyck m. fl. mot kommissionen, Rec. 1980, s. 3125, punkt 170).

21 Av detta följer att även den andra delen av den första grunden inte vinner stöd.

22 Den tredje delen av den första grunden rör punkt 29 i den överklagade domen:

"29. Vad gäller inverkan på konkurrensen är det riktigt, såsom sökanden har framhållit, att priset på svetsat armeringsnät i stor utsträckning beror på priset på valstråd, men detta betyder inte att alla möjligheter till effektiv konkurrens inom detta område var uteslutna. För producenterna återstod i själva verket en tillräcklig marginal för att möjliggöra en verklig konkurrens på marknaden. Följaktligen har de samordnade förfarandena kunnat ha en påtaglig inverkan på konkurrensen ..."

23 Klaganden har kritiserat förstainstansrätten för att denna inte motiverade påståendet om att alla möjligheter till effektiv konkurrens inom området för svetsat armeringsnät ändå inte var uteslutna, trots det rättsliga och ekonomiska läget beträffande valstråd.

24 Klaganden har visserligen inte ifrågasatt att det, trots det system inom EKSG som är tillämpligt på valstråd, finns en konkurrensmarginal på marknaden för svetsat armeringsnät. Klaganden har likväl kritiserat förstainstansrätten för att denna inte undersökte om avtalen avseende svetsat armeringsnät inte kunde vara förenliga med artikel 85 i fördraget, eftersom de bidrog till en prishöjning på svetsat armeringsnät och således indirekt en prishöjning på valstråd. Kommissionen önskade att prisnivån skulle förbättras på marknaden för valstråd. Klaganden har följaktligen påstått att det verkliga syftet med den konkurrensbegränsande samverkan med de franska producenterna av svetsat armeringsnät inte var att hindra konkurrensen inom denna sektor utan att eftersträva samma mål som kommissionen hade inom sektorn för valstråd.

25 Det skall i detta avseende konstateras att förstainstansrätten på goda grunder begränsade sig till att konstatera att det fanns en tillräcklig konkurrensmarginal på marknaden för svetsat armeringsnät, vilken möjliggjorde en effektiv konkurrens. Att marknaden för valstråd, som ligger i det produktionsled som föregår marknaden för svetsat armeringsnät, var föremål för produktionskvoter — och inte för fastställda priser, vilket klaganden förefaller ha hävdat — kan inte förändra förstainstansrättens konstaterande. Det rättsliga och ekonomiska sambandet med

valstråd gav inte i något fall klaganden rätt att delta i konkurrensbegränsande avtal avseende en bearbetad produkt under förevändning att skydda en produkt i föregående produktionsled och således sätta sig i de behöriga myndigheternas ställe, vilka är de enda som har befogenhet i det avseendet.

26 Den första grunden skall således underkännas i dess helhet.

Den andra grunden som avser en överträdelse av artikel 15.2 i förordning nr 17

27 Denna grund avser fastställelse och bestämmande av böter enligt artikel 15.2 i förordning nr 17.

28 I artikel 15.2 i förordning nr 17 föreskrivs följande:

"Kommissionen får ålägga företag och företagssammanslutningar böter ... som har deltagit i överträdelsen genom att uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) överträda bestämmelserna i fördragets artikel 85.1 eller artikel 86, eller

b) ...

När bötesbeloppet fastställs skall hänsyn tas både till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått."

29 Klaganden har yrkat att de böter som bolaget ålades genom det omtvistade beslutet skall undanröjas eller åtminstone att beloppet skall nedsättas.

30 Klaganden har i detta avseende hävdat att förstainstansrätten inte har undersökt samtliga argument som denna åberopade vid förstainstansrätten eller att den inte gjorde en tillräcklig undersökning av vad dessa argument grundades på. För det fall att det skulle anses att böterna i princip är välgrundade har klaganden i andra hand hävdat att deras belopp i varje fall är för högt och orättvist.

31 Vad gäller påståendet att böterna är orättvisa skall det påpekas att det inte är domstolens uppgift att, när den uttalar sig om rättsfrågor inom ramen för ett överklagande, av skälighetsskäl sätta sin bedömning i stället för den bedömning som förstainstansrätten, i sin fulla prövningsrätt, har gjort avseende beloppet av de böter som har ålagts företag på grund av deras åsidosättande av gemenskapsrätten (dom av den 6 april 1995 i mål C-310/93 P, BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, REG 1995, s. I-865, punkt 34). Domstolen är däremot behörig att undersöka om förstainstansrätten i tillräcklig utsträckning i rättsligt hänseende har besvarat samtliga argument som sökanden har anfört avseende undanröjande eller nedsättande av böterna.

32 Det skall inledningsvis erinras om (se beslut av den 25 mars 1996 i mål C-137/95 P, SPO m. fl. mot kommissionen, REG 1996, s. I-1611) att, för det första, artikel 15.2 första stycket i förordning nr 17 innehåller de villkor som skall vara uppfyllda för att kommissionen skall kunna ålägga böter (grundläggande villkor). Bland dessa finns villkoret att överträdelsen skall ha begåtts uppsåtligen eller till följd av oaktsamhet. För det andra regleras i det andra stycket i denna bestämmelse hur bötesbeloppets storlek skall bestämmas, vilket görs på grundval av hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått.

33 Bedömningen av hur allvarliga överträdelserna är skall göras med hänsyn till ett stort antal omständigheter, såsom bland annat de särskilda omständigheterna i målet, dess kontext och böternas avskräckande verkan, utan att det har fastställts någon tvingande eller uttömmande förteckning över de kriterier som absolut skall tas i beaktande (beslutet i det ovannämnda målet SPO m. fl. mot kommissionen, punkt 54).

34 Det skall vidare anmärkas att det i artikel 15.2 i förordning nr 17 inte ställs något krav på att förstainstansrätten skall påpeka att det inte är obligatoriskt att ålägga böter. För att kunna ålägga böter för överträdelserna i fråga var det tillräckligt för förstainstansrätten att konstatera att klaganden hade begått överträdelserna uppsåtligen samt påpeka hur allvarliga de var, vilket den gjorde i punkterna 41 och 42 i den överklagade domen.

35 Klaganden har inledningsvis upprepat det argument som denne anser är avgörande, nämligen att det finns ett nära samband mellan svetsat armeringsnät och det kvotsystem som gäller för valstråd. Enligt klaganden skiljer sig situationen inte från situationen för socker, vilken domstolen undersökte i dom av den 16 december 1975 i de förenade målen 40/73—48/73, 5073, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, Suiker Unie m. fl. mot kommissionen (Rec. 1975, s. 1663), i vilken domstolen avsevärt nedsatte böterna. Klaganden har således kritiserat förstainstansrätten för att denna inte såg någon likhet mellan det målet och det föreliggande fallet.

36 Ett sådant argument görs beträffande punkt 63 i den överklagade domen, där förstainstansrätten ansåg följande:

"63. Vad gäller sambandet mellan marknaden för svetsat armeringsnät och marknaden för valstråd måste det allra först konstateras att kommissionen har tagit detta i beaktande (punkt 201 i beslutet). Därutöver kan sökanden inte åberopa den ovan nämnda domen Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, eftersom denna dom avser en situation som på grund av två omständigheter i grunden skiljer sig från det föreliggande fallet. Å ena sidan var det där fråga om en gemensam organisation av

jordbruksmarknaden som omfattades av EEG-fördraget, medan det i det föreliggande fallet handlar om ett system för priser och produktionskvoter som omfattas av EKSG-fördraget. Å andra sidan var det den bearbetade produkten som utgjorde föremålet för en gemensam organisation av marknaden i målet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, medan det i det föreliggande fallet är basprodukten som är föremål för systemet med priser och produktionskvoter. Detta innebär att de antaganden som avses i domen Suiker Unie m. fl. mot kommissionen respektive i det föreliggande fallet i grunden skiljer sig från varandra på det ekonomiska planet och att sökanden således inte kan åberopa den domen till stöd för sina påståenden."

37 Klaganden har hävdat att de två situationerna är jämförbara. I domen i det ovannämnda målet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen var den gemensamma organisationen inom sektorn för socker nödvändig för att säkerställa ett minimipris för sockerbetor. I det föreliggande fallet var det inte möjligt att säkerställa minimipriset för valstråd utan att även reglera marknaden för svetsat armeringsnät.

38 Det skall i detta avseende erinras om att det vid bedömningen av de belopp som skall fastslås måste tas hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, vilket gör att domstolen blir tvungen att beakta det rättsliga och ekonomiska sammanhanget för det kritiserade uppträdandet (domen i det ovannämnda målet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, punkt 612).

39 I motsats till vad klaganden har hävdat beaktade förstainstansrätten i punkt 63 i den överklagade domen i tillräcklig grad det rättsliga och ekonomiska sammanhanget för de omtvistade avtalen.

40 Förstainstansrätten erinrade nämligen inte enbart om att kommissionen hade beaktat sambandet mellan marknaden för svetsat armeringsnät och marknaden för valstråd, utan även om att omständigheterna i domen i det ovannämnda målet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen på ett grundläggande sätt skilde sig från omständigheterna i det förevarande målet.

41 Det skall nämligen betonas att den relevanta marknaden i domen i det ovannämnda målet Suiker Unie m. fl. mot kommissionen rörde en produkt som omfattades av en gemensam organisation av marknaden inom vilken man bland annat tillämpade nationella kvoter för sockerproduktion, vilka hade fördelats mellan de huvudsakliga producenterna. I det föreliggande fallet är den relevanta marknaden, det vill säga marknaden för svetsat armeringsnät, däremot fri och omfattas inte av några sådana åtgärder.

42 Klaganden har vidare, för att få böterna nedsatta, framfört andra argument som förstainstansrätten inte skulle ha beaktat i tillräcklig grad.

43 Således har klaganden för det första erinrat om att bolaget enbart handlade i syfte att värna om marknaden för valstråd, i enlighet med de bestämmelser som kommissionen har antagit inom denna sektor.

44 Ett sådant argument rör punkt 64 i den överklagade domen, där förstainstansrätten ansåg följande:

"64 Om det för övrigt antas att verkställandet av de aktuella överenskommelserna indirekt har medfört en prishöjning på valstråd, vilket kommissionen hade önskat, kan sökanden inte åberopa denna omständighet som en förmildrande omständighet. Företag kan nämligen inte åberopa att deras överenskommelser om priser och kvoter för en produkt indirekt har haft ett positivt inflytande på priset på en annan produkt som omfattas av ett system med produktionskvoter som kommissionen har infört, eftersom effekterna av detta kvotsystem då skulle förstärkas på ett överdrivet sätt. Det kvotsystem som kommissionen hade infört för valstråden med stöd

av EKSG-fördraget var begränsat till denna produkt. Företagen fick inte utsträcka detta system till en produkt som omfattas av EEG-fördraget, såsom svetsat armeringsnät."

45 Av denna punkt framgår i tillräcklig grad att förstainstansrätten undersökte på vilket sätt det argumentet kunde anses utgöra en förmildrande omständighet.

46 Klaganden har för det andra hävdat att bolaget inte drog någon fördel av de omtvistade avtalen och har kritiserat punkt 53 i den överklagade domen, där förstainstansrätten konstaterade följande:

"53 ... det förhållandet att sökanden inte gjort någon vinst på grund av överträdelsen har beaktats vid beräkningen av de böter som ålagts sökanden. I själva verket har kommissionen beaktat att lönsamheten inom sektorn för svetsat armeringsnät i allmänhet är dålig (punkt 201 i beslutet) samt företagens ekonomiska situation (punkt 203 i beslutet). En utebliven vinst på grund av en överträdelse kan för övrigt inte utgöra ett hinder mot att det åläggs höga böter, eftersom böterna annars skulle förlora sin avskräckande verkan."

47 Det framgår även av denna punkt att förstainstansrätten i tillräcklig grad undersökte på vilket sätt detta argument hade grundats.

48 Klaganden har för det tredje hävdat att denna handlade för att integrera marknaderna och inte för att avskärma dem.

49 I motsats till vad kommissionen har hävdat, åberopade klaganden faktiskt ett sådant argument i sin talan vid förstainstansrätten, men förstainstansrätten undersökte inte det som sådant.

50 Det skall emellertid påpekas att ett sådant argument ingår i det större sammanhanget av en överträdelse som begåtts avsiktligt eller till följd av oaktsamhet och har som sådan undersökts i tillräcklig grad i punkterna 41 och 42 i den överklagade domen, där förstainstansrätten ansåg att

"41. ... för att en överträdelse av fördragets konkurrensbestämmelser skall kunna anses uppsåtligen begången (det) inte är nödvändigt att företaget medvetet skulle ha brutit mot dessa regler. Det är tillräckligt att företaget inte kunde ha undgått att inse att dess beteende hade som syfte att begränsa konkurrensen ...

42. I det föreliggande fallet och med beaktande av hur allvarlig och uppenbar överträdelsen av artikel 85.1 i fördraget är, och i synnerhet av dess punkter a) och c), anser förstainstansrätten att sökanden inte kan göra gällande att den inte har handlat uppsåtligen. Av samma skäl kan sökanden inte heller använda som argument att den i egenskap av stålproducent, vars verksamhet i regel omfattas av EKSG-fördraget, inte visste att dessa överenskommelser var oförenliga med EEG-fördraget."

51 Klaganden har för det fjärde hävdat att den inte har deltagit i avtalen rörande vare sig marknaden i Benelux-länderna eller den tyska marknaden, trots att den tyska marknaden var av avsevärt intresse för bolaget. Klaganden har även hävdat att den aldrig har föreslagit några liknande åtgärder för den italienska marknaden som de franska och de tyska åtgärderna, även om den hade kunnat göra det mot bakgrund av sin viktiga ställning på marknaden.

52 Det är på denna punkt tillräckligt att konstatera att förstainstansrätten i punkt 48 i den överklagade domen i tillräcklig grad undersökte och visade varför sådana argument helt saknar grund, genom att fastställa följande:

"48. Det förhållandet att sökanden inte har deltagit i överträdelserna på marknaden i Benelux-länderna eller i Tyskland har beaktats av kommissionen, eftersom denna inte har angett att sökanden har deltagit i dessa. Likaledes fastställs det inte i beslutet att dessa överenskommelser har ingåtts för den italienska marknaden. I detta sammanhang kan sökanden inte anföra som argument att dess överträdelse inte har varit allvarligare än vad den har varit, för att yrka en nedsättning av de böter som ålagts den."

53 Klaganden har avslutningsvis hävdat att även om domstolen skulle anse att böterna är berättigade, borde deras belopp kraftigt nedsättas på grund av den italienska lirans devalvering i förhållande till ecu efter den 2 augusti 1989, då det omtvistade beslutet fattades. Enligt klaganden borde domstolen bestämma bötesbeloppet med beaktande av det värde i italienska lire som motsvarar den växelkurs för ecu som var tillämplig den dag då böterna fastställdes.

54 Kommissionen har hävdat att i enlighet med artikel 42.2 i domstolens rättegångsregler kan denna grund inte prövas, eftersom den har åberopats först i repliken.

55 Det skall erinras om att nya grunder enligt artikel 42.2 i domstolens rättegångsregler, som enligt artikel 118 i rättegångsreglerna är tillämplig på ett överklagande, inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet.

56 Det kan i detta avseende emellertid konstateras att klaganden inte har åberopat argumentet avseende lirans devalvering vare sig vid förstainstansrätten eller inom ramen för överklagandet. För att en sådan grund skall kunna åberopas i repliken, måste klaganden i enlighet med artikel 42.2 i rättegångsreglerna emellertid visa på vilket sätt den italienska lirans devalvering utgjorde en faktisk omständighet som framkommit under det förevarande förfarandet. Eftersom klaganden inte har inkommit med några uppgifter i detta avseende, kan grunden inte godtas.

57 Eftersom ingen av grunderna har kunnat godtas, skall överklagandet ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

58 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 är tillämplig på ett överklagande, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, skall denne ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

följande dom:

1) Överklagandet ogillas.

2) Klaganden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Mancini Murray Kapteyn

Hirsch Ragnemalm

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 juli 1997.

R. Grass

Justitiesekreterare

G.F. Mancini

Ordförande på sjätte avdelningen